

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΧΑΡΙ ΠΟΤΕΡ

Την ώρα που ένα θεατρικό με μια νέα περιπέτεια του όχι
πια και τόσο νεαρού μάγου ετοιμάζεται να παρουσιαστεί
στο West End του Λονδίνου, ανατρέχουμε στους θρύλους
της πιο επιτυχημένης σειράς βιβλίων στην Ιστορία.

ΑΠΟ ΤΟΝ *Ορέστη Πετρόπουλο*

Η Τζ. Κ. Ρόουλινγκ
τον Οκτώβριο του 2012,
στο Lincoln Center της
Νέας Υόρκης. Το ερχόμενο
καλοκαίρι ο Χάρι Πότερ,
ο ηρώνας που την έκανε
διασημότητα, θα
βρεθεί κι αυτός στο θέατρο.
Το έργο «Harry Potter and the
Cursed Child - Parts I & II»
με τις νέες περιπέτειες του
αγγλικού πλέον μάγου θα
παρουσιαστεί στο Palace
Theatre, στο Λονδίνο.

Εχουν περάσει εννέα χρόνια από την κυκλοφορία του τελευταίου βιβλίου της σειράς «Χάρι Πότερ» και πέντε από την πρεμιέρα του τελευταίου φιλμ του franchise, κι όμως, είναι σαν μην έχει περάσει ούτε στιγμή ο νεαρός μάγος. Βεβαίως, σε αυτό το διάστημα είδαμε διάφορα «πυροτεχνήματα» που συντήρησαν τον μύθο του, όπως τα εγκαίνια της ιστοσελίδας Pottermore ή ακόμη και τα πιο «ενήλικα» βιβλία της δημιουργού της σειράς, Τζ. Κ. Ρόουλινγκ (ορισμένα υπό το ψευδώνυμο Ρόμπερτ Γκάλμπρεϊθ), τα οποία, παρότι δεν συνδέονται με τον διασηφόρο ήρωα, η κυκλοφορία τους συνοδεύεται πάντοτε από δημοσιεύματα που διατύπωναν το ερώτημα αν έφτασε η ώρα για την επιστροφή του Χάρι.

Η ώρα αυτή τελικώς έφτασε. Στις 10 Φεβρουαρίου, ανακοινώθηκε ότι στις 31 Ιουλίου (ημέρα των γενεθλίων του λογοτεχνικού ήρωα) θα κυκλοφορήσει σε σκληρόδετη έκδοση και e-book η νέα περιπέτεια του Χάρι Πότερ «Ο Χάρι Πότερ και το καταραμένο παιδί – Μέρη I & II» («Harry Potter and the Cursed Child – Parts I & II»). Πρόκειται, βεβαίως, για μια νέα περιπέτεια του μάγου, την οποία υπογράφει η Τζ. Κ. Ρόουλινγκ (μαζί με τους Τζακ Θορν και Τζον Τίφανι), αλλά δεν μιλάμε για ένα ακόμη μυθιστόρημα. Είναι θεατρικό έργο. Η σχετική παράσταση θα κάνει «παγκόσμια» πρεμιέρα μία ημέρα νωρίτερα, στο Palace Theatre του Λονδίνου (τα previews, ωστόσο, ξεκινούν μέσα στον Μάιο).

Δεν είναι γνωστό ακόμη αν το θεατρικό θα απευθύνεται σε παιδιά, αλλά ο Πότερ του θεατρικού κάθε άλλο παρά παιδί θα είναι. Η ιστορία τον βρίσκει ενήλικο, δεκαεννέα χρόνια μετά το «Ο Χάρι Πότερ και οι κλέροι του θανάτου», το οποίο κυκλοφόρησε το 2007, αλλά εκτυλίσσεται περί το 1998. Ο Πότερ έχει γίνει πλέον πατέρας και παρουσιάζεται ως ένας εξουθενωμένος από την πολλή δουλειά υπάλληλος στο βρετανικό υπουργείο Μαγείας. Σύμφωνα με την ίδια τη Ρόουλινγκ, το θεατρικό θα αφηγείται την ιστορία των δολοφονηθέντων από τον «κακό» της σειράς, Βόλντεμορτ, γονιών του Χάρι Πότερ. Τον Χάρι Πότερ θα υποδυθεί ο 37χρονος βρετανός ηθοποιός και τραγουδιστής Τζέιμι Πάρκερ.

Επιπλέον, εντός του 2016 αναμένεται να προβληθεί στις κινηματογραφικές αίθουσες το πρώτο επεισόδιο της τριλογίας «Fantastic Beasts and Where to Find Them», το οποίο υπογράφει επίσης η Τζ. Κ. Ρόουλινγκ →

Οι πρωταγωνιστές
του θεατρικού
«Ο Χάρι Πότερ και
το καταραμένο παιδί
- Μέρη I & II» που
θα κάνει πρεμιέρα
στις 31 Ιουλίου:
Νόμα Ντουμεζουένη
(Ερμιόνη), Τζέιμι
Πάρκερ (Χάρι) και
Πολ Θόρνλεϊ (Ρον).

Ο πρίγκιπας Χάρι,
η δούκισσα
του Κέιμπριτζ
και ο πρίγκιπας
Γουίλιαμ «νιώθουν
τη μαγεία» τον
Απρίλιο του 2013
στα ολοκαίνουργια
Warner Bros.
Studios Leavesden,
στο Λονδίνο, όπου
φιλοξενούνται
σκηνικά και
κροτούμια από τις
ταινίες Χάρι Πότερ.

Ο Ντόνιελ Ράνγκλιν
σε σκηνή από την
ταινία «Ο Χάρι
Πότερ και οι κλήροι
του θανάτου».

και περιγράφει τη ζωή νεαρών μάγων στη Νέα Υόρκη, περίπου εβδομήντα χρόνια προτού εμφανιστεί ο Χάρι Πότερ.

Πώς, όμως, φτάσαμε ως εδώ; Πώς φτάσαμε στο σημείο κάθε μικρή είδηση, πόσω μάλλον μια αναβίωση ή μια νέα θεατρική διασκευή ή περιπέτεια, να προκαλεί το ενδιαφέρον ανά τον κόσμο; Ειδικά σε ένα – για να χρησιμοποιήσουμε τη γλώσσα της αγοράς – franchise που είναι ανενεργό εδώ και πάρα πολύ καιρό;

Πρώτα από όλα, μιλούν οι αριθμοί. Τα επτά βιβλία του Χάρι Πότερ έχουν πουληθεί περίπου 450 εκατομμύρια αντίτυπα διεθνώς. Μάλιστα, το πιο πρόσφατο, «Οι κληροί του θανάτου», που κυκλοφόρησε τον Ιούλιο του 2007, πούλησε 11 εκατομμύρια αντίτυπα μόλις στο πρώτο 24ωρο διάθεσής του. Ακόμη και πολλοί Έλληνες φαν έσπευσαν να το προμηθευτούν στα βιβλιοπωλεία του αεροδρομίου «Ελευθέριος Βενιζέλος», από όπου θα ξεκινούσε η διάθεσή τους, σχηματίζοντας ουρές. Η αξία του brand «Χάρι Πότερ» συνολικά υπολογίζεται σε 15 δισεκατομμύρια δολάρια. Η επιτυχία της σειράς κατέστησε τη Ρόουλινγκ τον μοναδικό συγγραφέα που έγινε δισεκατομμυριούχος από τις πωλήσεις των βιβλίων του στην ιστορία της λογοτεχνίας. Και μάλιστα, σε μια εποχή που το Internet κάλυπτε και οι νεαροί θεωρούνταν περίπου «ξεγραμμένοι» ως αναγνώστες χάρτινων βιβλίων. Κι όμως, η σειρά αυτή στάθηκε ικανή να αντιστρέψει μια ισχυρή τάση.

Τον Ιούνιο του 2000 διαπιστώθηκε ότι τα βιβλία με τις περιπέτειες του Χάρι Πότερ συμπλήρωναν 79 συναπτες εβδομάδες στη λίστα με τα ευπώλητα των «New York Times». Τότε η εφημερίδα αποκράσισε να εγκαινιάσει μια νέα λίστα, με ευπώλητα παιδικά βιβλία, προκειμένου να μη μονοπωλούν την κορυφή της λίστας μόνον οι συγκεκριμένοι τίτλοι, για τόσο πολύ καιρό. Την ίδια χρονιά, υπολογίστηκε ότι κατά την κυκλοφορία του βιβλίου «Ο Χάρι Πότερ και το Κύπελλο της Φωτιάς» στις ΗΠΑ, 9.000 φορτηγά της μεταφορικής εταιρείας FedEx χρησιμοποιήθηκαν μόνο για να πραγματοποιήσουν τη διανομή των φρεσκοτυπωμένων πρώτων αντιτύπων σε ολόκληρη τη χώρα.

Εκτός από τις οκτώ ταινίες-διασκευές των επτά βιβλίων, κυκλοφόρησαν και δεκάτριά βιντεοκείμε με πρωταγωνιστή τον Χάρι Πότερ. Τα θεματικά πάρκα της Universal ανά τον κόσμο έχουν, βεβαίως, εντάξει στις αφαιρέσεις τους και πάρκα με πρωταγωνιστή τον (κάποτε) έφηβο μάγο.

Το 2007, το αμερικανικό περιοδικό

«Time» περιέλαβε τη Ρόουλινγκ στις υποψηφιότητες για το «Πρόσωπο της Χρονιάς» εξαιρώντας την «κοινωνική, ηθική και πολιτικά έμπνευση που προσέφερε στο κοινό των βιβλίων της». Καθώς ο νεαρός μάγος αποκτούσε – εκτός από παιδικό – και φανατικό ενήλικο κοινό, ο εκδοτικός οίκος της Ρόουλινγκ στη Βρετανία κυκλοφόρησε τα επτά βιβλία και σε «ενήλικη» έκδοση, με πολύ σκεδιασμό, χωρίς ζωγραφιές, χρώματα και λογότυπα. Τα βιβλία με ήρωα τον Χάρι Πότερ έχουν μεταφραστεί σε 73 γλώσσες, ανάμεσα στις οποίες είναι και δύο που δεν χρησιμοποιούνται πια. Συγκεκριμένα, έχει μεταφραστεί στα λατινικά και τα αρχαία ελληνικά, προκειμένου να χρησιμεύσει ως εγ-

Η αξία του brand
«Χάρι Πότερ»
συνολικά υπολογίζεται
σε 15 δισ. δολάρια.
Η Τζ. Κ. Ρόουλινγκ
είναι η μοναδική
δισεκατομμυριούχος
συγγραφέας

χειρίδιο σε σχολικά και ακαδημαϊκά μαθήματα. Πώς λέγεται ο Χάρι Πότερ στα αρχαία ελληνικά; Αρείος Ποτήρ! Τουλάχιστον, αυτή ήταν η μετάφραση που πρότεινε ο καθηγητής αρχαίων ελληνικών στο Μοντέρνο Σχολείο του Μπέντφορντ, Αντριου Γουίλσον, ο οποίος επιμελήθηκε την έκδοση του «Αρείος Ποτήρ και η του φιλόσοφου λίθος» (εκδ. Bloomsbury), δηλαδή του «Ο Χάρι Πότερ και η φιλοσοφική λίθος».

Τα παραπάνω νούμερα και στοιχεία αποτυπώνουν ανάγλυφα τις διαστάσεις μιας επιτυχίας χωρίς προηγούμενο. Τι ήταν, όμως, εκείνο που οδήγησε σε αυτή; Τι ήταν εκείνο που έκανε δεκάδες εκατομμύρια παιδιά και ενήλικους παγκοσμίως να ταυτοτούν και να αγωνιούν για τις περιπέτειες ενός νεαρού μάγου που μεγαλώνει στη Βρετανία της δε-

καετίας του '90; Πώς το υπερβατικό στοιχείο της μαγείας «ενοσωματώθηκε» σε μια τυπική παιδική και εφηβική coming-of-age πεζογραφία; Τι είναι εκείνο που κατέστησε τόσο μεγάλη επιτυχία μια σειρά την οποία συνέλαβε ως ιδέα η συγγραφέας της σε ένα τρένο με συνωπισμό και προτού βρεθεί τελικώς στα ράφια των βιβλιοπωλείων απορρίφθηκε από οκτώ (!) βρετανικούς εκδοτικούς οίκους;

Οι φαν του Χάρι Πότερ έχουν κατατάξει τα βιβλία σε ένα είδος που έχουν επινοήσει οι ίδιοι και έχουν βαφτίσει «λογοτεχνία του αστικού φανταστικού» (urban fantasy). Πράγματι, οι ιστορίες του νεαρού μάγου συνδυάζουν με αριστοτεχνικό τρόπο λεπτομέρειες της μέσης καθημερινότητας με θρύλους και μύθους που περιλαμβάνουν έντονο το στοιχείο της υπέρβασης της πραγματικότητας. Συνδυάζοντας τη βρετανική κουλτούρα της δεκαετίας του '90, την παράδοση των υπερανοών βρετανικών πανεπιστημίων (ώρες ώρες κάποιος πιστεύει ότι ο Πότερ θα μεγάλωνε και θα γίνει ήρωας του Τζέιμς Αϊβόρι), αλλά και στοιχεία του ευρωπαϊκού φολκλόρ, την αλχημεία, τα μαγικά ραβδιά, τα ξόρκια και τα φίλτρα, μυθικά πλάσματα που μοιάζουν βαλμένα από το «Βιβλίο των φανταστικών όντων» του Μπόρχες. Όλα αυτά, στο πλαίσιο ενός εφηβικού δράματος που συνδυάζει το εσωτερικό ταξίδι των νεαρών με ένα σκόλιο για τις σχέσεις εξουσίας. Ο Χάρι Πότερ ζει σε ένα ιδιαίτερο σύμπαν, τόσο κοντινό ώστε να περιέχει αναφορές στη ζωή μας και τόσο μακρινό ώστε να μας υπενθυμίζει ότι θα παραμείνουμε για πάντα Μαγκλ, δηλαδή εκείνοι που δεν διαθέτουν μαγικές ικανότητες, σύμφωνα με τη γλώσσα της σειράς.

Πιο χαρακτηριστικό από όλα τα στοιχεία του ιδιαίτερου αυτού σύμπαντος είναι βεβαίως το σπορ κούνιτες. Πρόκειται για το πιο καθιερωμένο σπορ μεταξύ των μάγων. Παίζεται στον αέρα με σκουπόξυλα από δύο ομάδες των επτά ατόμων που κυνηγούν τέσσερις μπάλες, μία κόκκινη, δύο μαύρες και μία χρυσή. Οι κανόνες του παιχνιδιού, αν εξαίρεσει κάποιος το γεγονός ότι οι παίκτες πρέπει να διαθέτουν την ιδιότητα να πετούν, θυμίζουν κάτι ανάμεσα στο ράγκμπι και το ποδόσφαιρο, είναι δηλαδή οικείοι. Είναι τόσο οικείοι, που πρωταθλήματα κούνιτες διοργανώνονται πλέον επίσημα, κυρίως στις ΗΠΑ, από μη μάγους που δεν πετούν. Αλλά το απολαμβάνουν. Και μάλιστα προσπαθούν να πείσουν τον Εθνικό Κολλεγιακό Αθλητικό Σύνδεσμο των Ηνωμένων Πολιτειών να το καταχωρίσει στα γνωστά σπορ. ●